

Griekenland 1988

Met Grietje in Griekenland

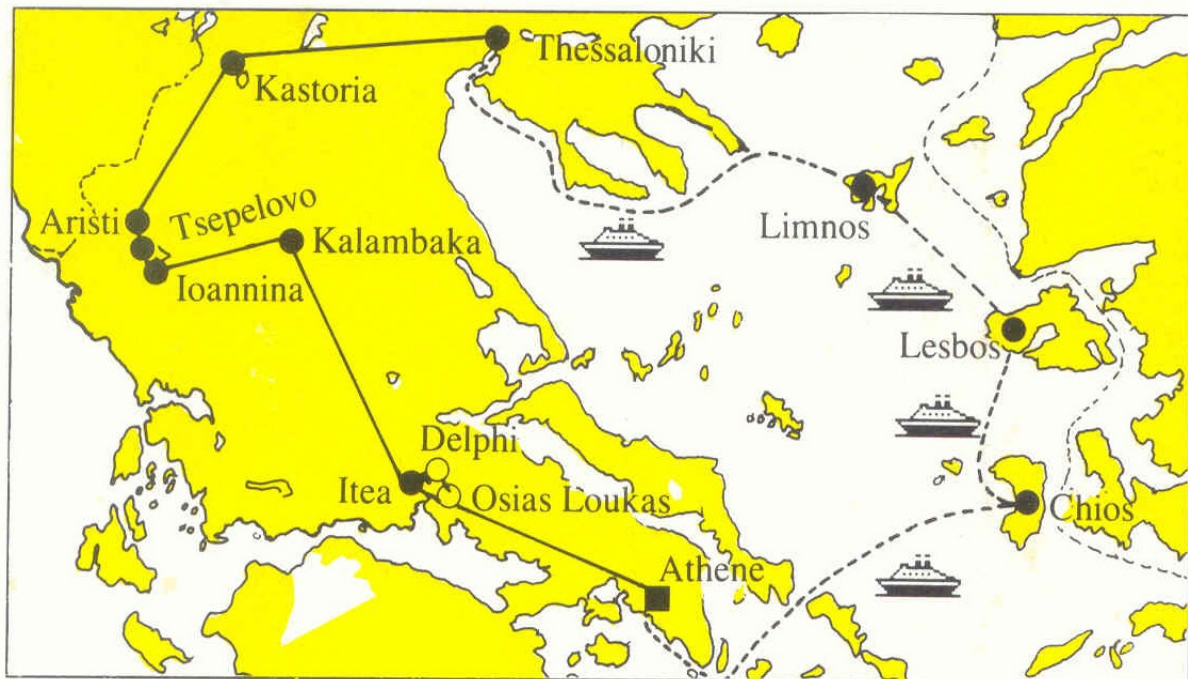
Piet Buitendijk

versie: 11 sep 2018

Griekenland 1988

Het vaste land en de eilanden Limnos, Lesbos en Chios

een rondreis van 22 dagen door minder toeristische gebieden

vertrek: 10 juli 1988

terug: 31 juli 1988

gereisd met de organisatie Sindbad

geschreven in 1988

opnieuw bewerkt in 2018

Piet Buitendijk

Amsterdam 10 juli 1988

We worden om 12.00 uur verwacht aan balie 11 en 12 van vertrekhal Noord op Schiphol. De vertrektijd van het vliegtuig, vlucht KL5012, is gepland om 14.00 uur. Om 11.45 uur staan er al flink wat mensen te wachten, allen herkenbaar aan de bagage beplakt met de bekende rode 'Sindbad' stickers. Ondertussen komen er steeds meer Sindbaders bij en diegene die met een rode 'Sindbad'-sticker op de koffer of tas toch de groep per ongeluk voorbij loopt, wordt onmiddellijk tot de orde geroepen. Elk nieuw lid van de groeiende groep probeert zich aan de hele groep voor te stellen en de hele groep aan de nieuweling. Maar van het onthouden van elkaars namen komt niets terecht. Men vraagt ook regelmatig elkaar opnieuw de naam of de naam van de buurvrouw of buurman in de steeds groter wordende slordige kring. Men beseft dat dit moet groeien en dat pas na ongeveer twee weken de groep elkaar volledig zal kennen. Opeens duikt Grietje Goedkoop op en begint zich aan iedereen voor te stellen, de enige naam die iedereen meteen onthoudt. Grietje is de reisbegeleidster, maar dat wist iedereen al uit de toegezonden 'eindmededelingen'.

Volgens Grietje moeten we naar balie 16, de balie voor 'afgifte goederen speciaal vervoer'. Een probleem voor mensen die later dan 12.00 uur komen, want de KLM-beeldschermen blijven balie 11/12 aangeven. Van het reisbureau Sindbad verschijnt de heer P. Tonnaer, met in zijn kielzog Thirza de Kok die een bagagewagen met tenten voortduwt (resp. het opperhoofd-van Sindbad en de telefoniste). In de groep heerst ondertussen algemene vrolijkheid en vakantiestemming. Grietje neemt de vliegtickets van iedereen in ontvangst en dan blijkt dat iedereen er is, behalve twee personen en een echtpaar wat op het laatste moment geannuleerd heeft. Hiermee komt het totaal aantal deelnemers op 34 en daarbij dan nog Grietje.

De KLM-dame achter de incheckbalie probeert de instapkaarten en de bagagelabels uit de computerprinter te halen. Omdat door de grote drukte op Schiphol de computer blijkbaar heel traag is, duurt dit heel lang en de KLM-dame is hier zichtbaar gefrustreerd over. Alle bagage en tenten worden op 'de band' gezet en verdwijnen door het gat in de grond. De ene ontbrekende persoon verschijnt alsnog bij de incheckbalie, de tweede ontbrekende vinden we later terug bij de instappier. Ondertussen is Grietje bezig een plaats voor zich zelf in het vliegtuig te regelen. Voor haar was er nog geen plaats gereserveerd. Als ze door toedoen van heer Tonnaer even fulltime reisleidster geworden is en ze dus echt wel mee moet, mag ze op het klapstoeltje achter in het vliegtuig.

Door de drukte in het Europese luchtruim, stijgen we niet om 14.00 uur op maar krijgen een time-slot tussen 14.50 en 15.00 uur toegewezen. Ondertussen serveren de stewardessen een drankje. Om 14.45 uur wordt naar de startbaan getaxied. Bij de startbaan lijkt het wel filevorming van vertrekkende vliegtuigen. Op het moment dat het voorgaande vliegtuig los van de grond is, draaien we dezelfde startbaan op. De captain deelt mee dat de vliegtijd 2 uur en 44 minuten bedraagt.

Op de luchthaven van Athene geen slurven, zoals op Schiphol, maar nog een echte vliegtuigtrap. Per bus wordt de laatste 100m naar het luchthavengebouw afgelegd. De paspoortcontrole gaat zeer snel en na een vluchtige blik in het paspoort mag iedereen doorlopen. In de bagage-claim ruimte komen de eerste koffers al, we raken onder de indruk van de efficiëntie. Snel komen er ongeveer tien Sindbad koffers, hier blijft het voorlopig bij. Na een poosje wordt het stil, rondom en op de bagage-carrousel, men wordt nerveus. De tenten hebben we al onderschept en op een kar geladen. Grietje gaat informeren bij de KLM-balie. Het blijkt dat door een breuk in een band op Schiphol de meeste bagage in Amsterdam is blijven staan. Er ontbreken 48 stuks bagage en slecht 3 mensen hebben de bagage compleet. De rest heeft iets of helemaal niets. De bagage kan pas met het volgende vliegtuig komen, morgen om 18.00 uur. De KLM stelt voor dat de bagage nagebracht

wordt, naar de camping in Itea. Een andere mogelijkheid is er niet, dus daar stemt iedereen mee in. De stemming in de groep blijft goed. Voor die mensen die helemaal niets hebben stelt de KLM een 'survival-kit' beschikbaar.

Dan maar naar de bus die buiten staat te wachten, met de weinige bagage maar wel met alle tenten. In de bus onderzoekt iedereen blij verrast zijn nieuwe KLM-survival-kit, veel bruikbaars zit er niet in. Een lange rit door Athene volgt. Er lijkt geen einde aan Athene te komen. Het is dan ook een stad met 5 miljoen inwoners, terwijl heel Griekenland 10 miljoen inwoners heeft. De rit naar Itea is lang en donker. Ook aan deze weg lijkt geen einde te komen, 200km door bergachtig landschap. Onderweg zien we drie bosbranden, twee kleintjes en één hele grote bosbrand, waarbij een hele berg of heuvel in brand lijkt te staan. Het vuur trekt in lange dunne sporen naar beneden. De kleine brandweerauto onder aan de berg lijkt tegen deze vuurzee niets uit te kunnen richten. Het geheel maakt een grimmige indruk.

Na een rit van ongeveer drie uur zien we beneden aan zee de lichten van Itea. De camping Ayannis ligt aan zee, even voor Itea. We komen om ongeveer 23.55 uur aan (het is hier een uur later dan in Nederland) en we krijgen te horen dat als we nog iets willen eten of drinken we snel moeten zijn, omdat alles over 5 minuten dicht gaat. Men gooit zich vol met cola en bier, te eten is er weinig. Op het terras van de camping is het nog zeer warm en velen vragen zich of het wel nodig is om de tent op te zetten. De 5 minuten vallen er mee en pas om 01.30 doen ze demonstratief het licht uit. Iedereen besluit om toch maar een tent op te zetten, al of niet met een buitentent. De weinige slaapzakken en luchtbedden worden gedeeld.

Itea, 11 juli 1988

Rond 7 uur staan de meesten op, lichtelijk gebroken vanwege het slapen op de harde grond. Het blijkt mogelijk om op het terras van de camping een ontbijt geserveerd te krijgen. Maar 500drs is toch wel wat veel voor 2 broodjes, jam, kaas en een kop koffie.

Om ongeveer 8 uur vertrekt de bus voor een excursie naar Delphi. Delphi ligt in een fraai landschap tegen de flanken van de Parnassos. Vroeger was hier het orakel gevestigd dat raad gaf in problemen van allerlei aard. Het heiligdom was gewijd aan Apollo, de god van de rede. Het opgravingsveld bij Delphi valt iedereen toch wat tegen. De fundamenteën van de tempel van Apollo, het schathuisje en het Amfitheater en het stadion zijn de enige bezienswaardigheden. Voor de rest lijkt het toch een hoop oude stenen. Het leukste is nog de scheidsrechter; een manneke wat op een goed punt op een stoeltje zit, zodat hij het gehele opgravingsveld kan overzien. Hij blaast op zijn fluitje als iemand over een hekje dreigt te stappen of een steen aanraakt. Het is geweldig warm op het veld en wij lopen bij gebrek aan zomerkleding te zweten in de kleren waarmee we in het koele Nederland in het vliegtuig zijn gestapt. Ook bezoeken we nog het Delphi museum, maar dat stelt helemaal niets voor. De artistieke entreebewijzen, met hun kleurige foto's, zijn hier nog het mooist!

Reisbegeleidster grietje laat zien hoe vroeger de starthouding was bij het hardlopen

Ondertussen is het middag geworden en gaan we met de bus naar het klooster van Osios Loukas. Het klooster is beroemd om zijn fraaie mozaïeken. Grietje vertelt veel leuke dingen over de iconen en de bouwstijlen van de kerkjes. Met de bus gaan we naar de camping terug. Nadat we ons verfrist hebben en een paar broodjes gegeten hebben, voelen een aantal mensen wel wat voor een wandeling naar het dorpje Itea. Na één à twee kilometer bereiken we de eerste bebouwing van Itea. Het dorp Itea is niet veel bijzonders, of het zou moeten zijn dat we het 'centrum' niet kunnen vinden. We kopen een ijsje uit de buitenstaande diepvrieskist bij een winkeltje en wandelen maar terug. Itea is dus geen leuk dorp.

De resterende tijd tot aan het avondeten zitten we uit op het terras van de camping. De campingbaas had een specialiteit beloofd: zwaardvis. Zelfs de zwaardvis valt tegen, heel kaal geserveerd met alleen een schijfje citroen en verder geen groente. De prijs van de complete maaltijd is ook hoog voor Griekse begrippen, maar liefst 1350drs.

Na afloop van het eten is het feest: de KLM-bus met verloren gewaande bagage is aangekomen. Iedereen is heel blij dat hij of zij de koffer of tas weer terug heeft. Er ontbreekt nog één slaapzak en nog een koffer van Grietje. Zij heeft nu veel meer mogelijkheden om van alles bij anderen te lenen. Iedereen gaat blij slapen op zijn/haar eigen luchtbed en slaapzak.

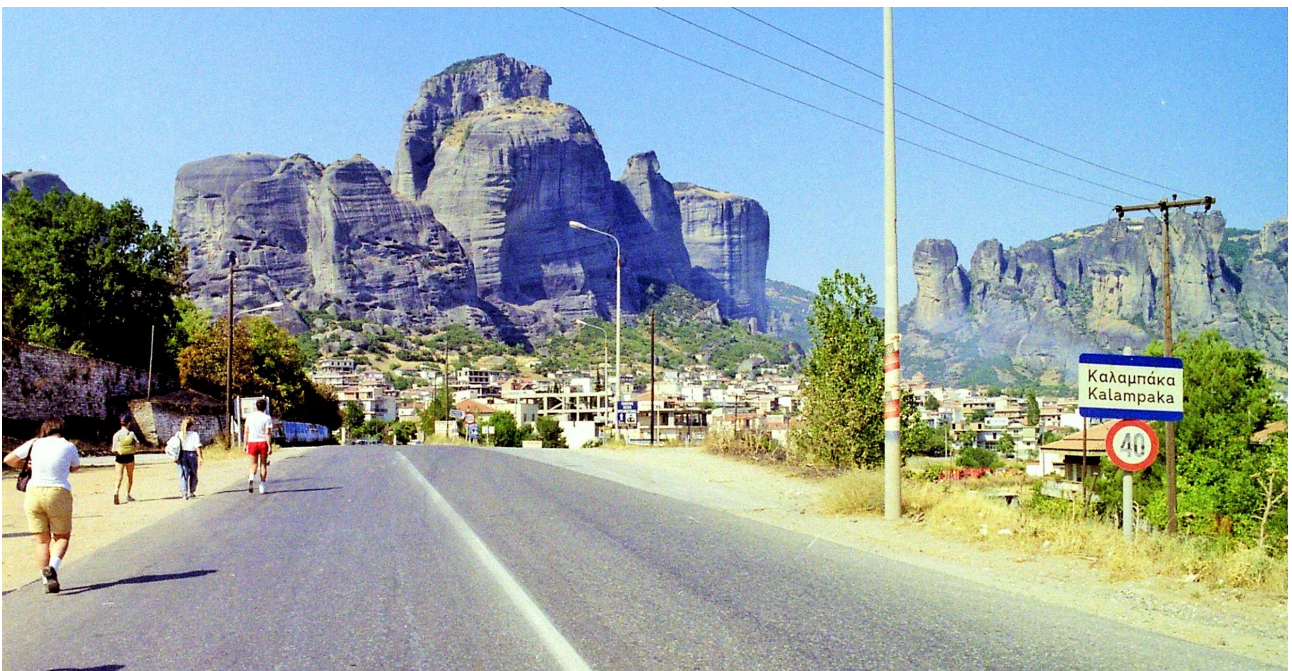

Klooster van Osios Loukas

Itea - Kalambaka, 12 juli 1988

Opgestaan rond een uur of zeven en omdat iedereen zijn bagage weer had konden we tenminste iets anders en iets minder warm aantrekken. De tenten worden afgebroken en ingepakt voor de busrit naar de volgende camping in Kalambaka. Deze afstand is niet zo groot, dus onderweg maar éénmaal gestopt bij een wegrestaurant. Onderweg komen we door Trikala (betekend drie goede dingen), de geboorteplaats van onze Griekse chauffeur Mike. Hij heeft wel een Griekse naam, maar Mike lijkt er nog het meest op. In het stadje Kalambaka stoppen we even voor de deur van het reisbureautje 'Stagon-tours', het kleine familiebedrijfje bestaande uit chauffeur Mike, zijn vrouw Maria en zijn broer.

De camping in Kalambaka is leuk, een zwembad, een mooie plek, goede toiletten en douches met echt warm water. Iedereen duikt meteen het koele zwembadwater in. De tijd in het zwembad wordt doorgebracht met frisbeeën.

Om 16.30 uur lopen een aantal mensen samen met Grietje naar het stadje. Onderweg komen we een stilstaande vrachtwagen volgeladen met meloenen tegen. Hier kun je ze dus langs de kant van de weg kopen. De omzet in watermeloenen en suikermeloenen van die handelaar stijgt opeens enorm. In het stadje splitsen onze wegen zich. Een aantal dames uit de groep gaan een interessant kerkje bekijken en Grietje leidt de resterende heren naar een volgens haar heel lekkere ijssalon. En inderdaad, Grietje wordt in de ijssalon begroet als een goede bekende die weer een lading klanten komt brengen. Terwijl wij onze ijssorbets eten gaat Grietje ondertussen inkopen doen om het gemis van haar koffer te compenseren. Van de KLM mag ze tot hfl 300,-- aan spullen kopen. En ook zij kan nu eindelijk eens wat anders aan dan de kleren waarmee ze uit Amsterdam vertrok.

De ijssalon wordt beheerd door een gastvrije, maar drukdoenerige meneer, genaamd 'Socrates'. De ijssorbets smaken goed, zijn groot en redelijk aan de prijs (500drs). De meloenen zijn vandaag in de aanbieding, dus het aardbeienijs bevat veel stukjes meloen en smaakt nog net niet naar meloen. Als we willen vertrekken krijgen we, als een soort welkomst geschenk een glas ouzo. Deze ouzo is door de grootvader van Socrates gebrouwen, als we het goed begrepen hebben. Een uitstekende klantenbinding, want de komende dagen zal het terras van Socrates nog regelmatig door Sindbad gasten bezocht worden. Daarna wandelen we rustig naar de camping. Onderweg kopen een aantal mensen uit de groep in een winkeltje alvast een zonnehoedje, dit met het oog op de komende tocht door de hete Vikos kloof over enkele dagen. De resterende tijd tot aan het avondeten zitten we uit op het terras van de camping. De prijzen van de consumpties vallen hier erg mee, vergeleken met de vorige camping. Hier kost een cola slechts 40drs, op de vorige camping 100drs. Deze dag krijg ik een veel positievere indruk van Griekenland dan de dag van gisteren.

Onze chauffeur is zo aardig om ons vanavond met de bus van de camping te halen en naar het kleine stadje te brengen. Dit spaart een half uur lopen uit. Grietje had een, volgens haar goed- en goedkoop restaurant op het dorpsplein al gewaarschuwd dat we er aan komen. De eigenaar doet veel moeite om voor iedereen een plek te maken aan een lange tafel, echt midden op het plein. Het straatverkeer moet echt om de grote tafel heen rijden. De prijzen zijn echt heel laag en het eten is erg goed. Gegeten: salade, gevulde wijnbladeren en lamsvlees met 'backend pasta'. Chauffeur Mike stelt voor om ons om 23.00 uur naar een discotheek te brengen. De meesten gaan mee en we stappen in de bus voor een ritje van nauwelijks 1km. De discotheek is bijna geheel in de openlucht. De dansvloer is een soort muziektent. Daarom heen zijn veel knusse zitjes gemaakt. Een groot gat in de muur, een soort buffet, is de bar. In een iets hoger gelegen gat in de muur, of is het een raam, troont de disk-jockey. Het geheel wordt omlijnd door een rieten schutting. Nauwelijks zijn we binnen of de dansvloer wordt overspoeld door velen uit onze groep. Onze aanwezigheid verdubbelt de drukte. De muziek die er gedraaid wordt is vrij actueel, maar mixen kan deze DJ niet. De hele avond maar 3 à 4 goede overgangen gehoord. Als je na verloop van tijd gaat zitten om even uit te blazen, wordt door een soort gastheer gevraagd wat je wilt drinken en dan wordt het nog gebracht ook. Op een bepaald ogenblik wordt de disco-muziek onderbroken en wordt er Griekse muziek gedraaid. Later bleek dat dit op verzoek was van Grietje. Een stuk of vier Grieken doen de Sirtaki voor en het is duidelijk dat van ons verwacht wordt dat we het ook nadoen. De meesten van onze groep doen ook echt een serieuze poging. Na een half uur Griekse muziek gaan ze weer verder met de stevige disco-muziek. Ondertussen worden de bas-speakers in de boxen even vervangen, terwijl de muziek gewoon doorgaat, maar wel op een iets lager niveau. Voor de consumpties moet toch wel veel betaald worden: 1200drs voor drie cola's. De baas belooft dat als we morgen terugkomen, de prijzen van elk tweede en volgende drankje gehalveerd zullen worden. Ze zijn hier goed in klantenbinding. Met de bus brengt Mike ons weer naar de camping terug. Iedereen vond het een geslaagde avond. Morgen misschien weer?

Overigens, in de discotheek komen we Socrates ook weer tegen!

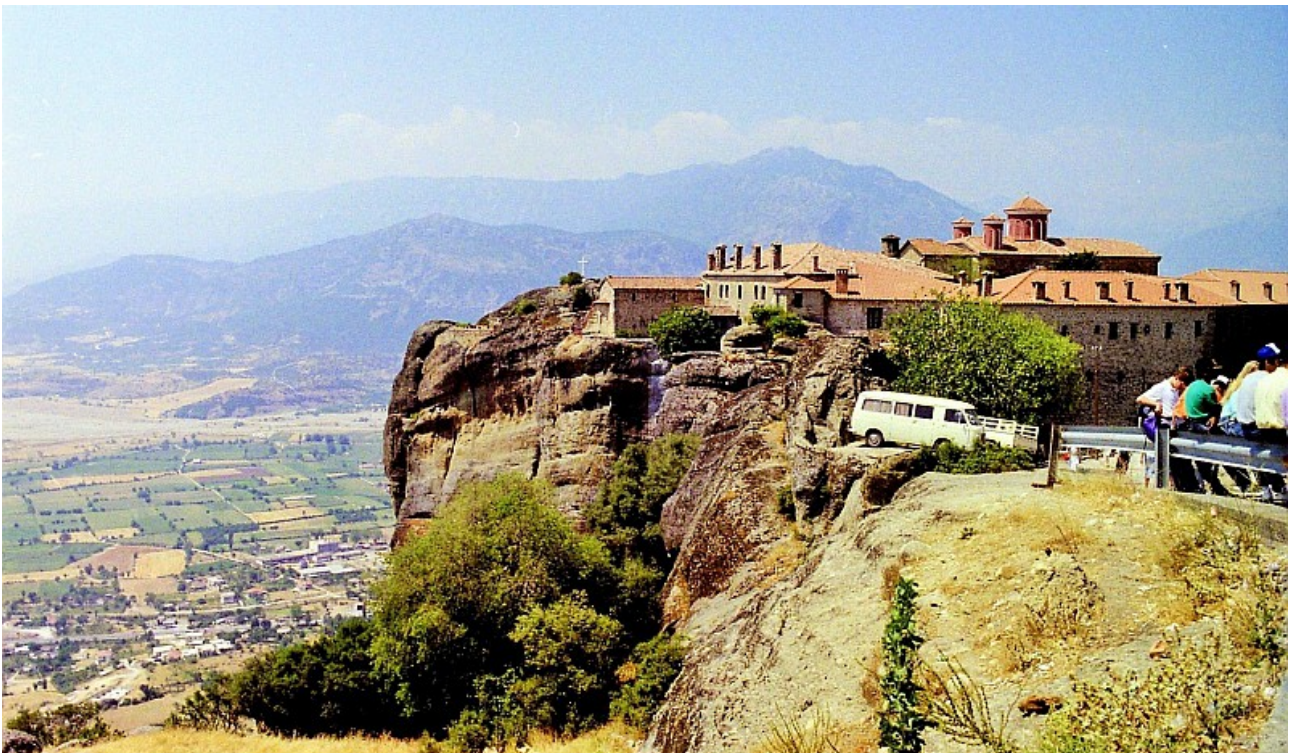
Kalambaka, 13 juli 1988

Ook op het terras van deze camping, 'Madeira Garden', is het goed ontbijten. Voor twee broodjes, een ei, kaas, jam en koffie betaal je hier 300 drs.

Via een steile bergweg gaan we vandaag met de bus naar de bergtoppen van het Madeira gebergte. Hier staan de Madeira kloosters, schitterend gelegen op puntige rotsen. De meeste kloosters zijn nog geheel bewoond en in tact. De kloosters worden nog steeds bewoond door nonnetjes die absoluut niet tegen de onzedig geklede toeristen kunnen. Daarom zijn er strikte kledingvoorschriften. Voor heren een lange

broek en voor de dames een lange rok tot over de knieën. Een dame uit het gezelschap had in plaats van een lange rok een badlaken omgeslagen, maar toch mocht ze niet naar binnen. In de kloosters zijn veel dingen te zien, waarvan je echt een liefhebber moet zijn om het te waarderen, ik dus niet. Zelf ga ik maar bij één van de drie kloosters naar binnen. De resterende tijd breng ik door met het buiten in de schaduw zitten wachten op een muurtje totdat de rest van de groep de kloosters uitkomen. Met de bus in de middag terug naar de camping en dan gauw het zwembadje in.

Na het zwemmen breng ik de tijd op het terras door met het schrijven van ansichtkaarten en wachtend op dat het etenstijd is. Voor het eten gaan we te voet dit keer naar het dorpje Kalambaka en gaan op de zelfde plek aan tafel als gisteren. Na afloop van het eten nog even voor een sorbet naar de ijssalon van Socrates. Sommigen gaan ook nog even naar de disco maar het wordt lang niet zo leuk als gisteren. Diegene die dus niet naar de disco gaan nemen een taxi terug naar de tenten.

Kalambaka, Tsepelovon, 14 juli 1988

De tenten worden ingepakt en we nemen afscheid van de prettige camping. Onderweg maken we een koffiestop in Metsovo, een leuk bergdorp met oude mannetjes in klederdracht. Het lijkt alsof ze door het plaatselijke VVV daar op die bankjes neergezet zijn. Rond het middag uur komen we aan in Ioannina en krijgen één uur de tijd om de stad te bekijken en wat inkopen te doen. Het is warm in de stad, het schijnt ongeveer 36 graden te zijn. De groep heeft afgesproken bij de aanlegsteiger van de haven. In het meer waar Ioannina aan ligt, ligt een eilandje en daar gaan we met de boot naar toe.

Op het eiland vinden we een dorpje met spier-witte huisjes. Grietje leidt ons naar een vis-restaurant waar we voornamelijk Souvlaki bestellen en zoals gebruikelijk aan een zeer lange tafel zitten. Het bestellen gaat weer met het gebruikelijke vinger opsteek systeem. Nauwelijks uitgeeten sprint Grietje weg om met een taxi op het vliegveld van Ioannina nog even een slaapzak op te halen van de ontbrekende bagage. Langzaam gaan we terug naar de boot en vinden daar assistent reisleader Mike. Bij de bus die in Ioannina staat treffen we Grietje weer, met slaapzak.

Met de bus rijden we verder naar het dorpje Tsepelovon, gelegen in het Pindos-gebergte. Als we onderin het dorpje staan, blijkt dat we voor de weg naar de herberg langs smalle steile straatjes omhoog moeten. Zover kan de bus niet komen. Mike gaat even op informatie uit en regelt even dat er een auto komt die de bagage uit de bus overneemt en naar boven naar de herberg brengt. Dus de herbergier komt met een pick-up-truck wagentje naar beneden en 'iedereen' helpt met het

overladen van de bagage. Als we zelf langs de smalle paadjes al zoekende boven gekomen zijn, blijken de mensen van hotel of herberg de bagage al uitgeladen te hebben en voor de deur neergezet. Het hotel lijkt op een jeugdherberg en ziet er eenvoudig, netjes en leuk uit. Er is maar één probleem: er zijn twee douches, waarvan er maar één tegelijk gebruikt kan worden als er water is. Meestal is er nauwelijks druk op het leidingwater. Alleen de gezusters Beatrijs en Edit uit het gezelschap worden hier boos om, de rest deert het niet.

's Avonds wordt er in een heel kleine ruimte binnen gegeten aan propvolle tafels: karbonades met salade, aardappels en meloen. Na het eten wordt het heel gezellig met veel Griekse muziek, Hollands gezang en heel veel wijn. De chauffeur Mike komt hier pas echt goed los, speelt gitaar, danst de Sirtaki, gooit zich vol met bier en zakt letterlijk door. Samen met de andere zakken ze krakend door de houten bank waarop ze zitten. Grietje heeft er ook zin en geeft een gitaarsolo met zang. Het algemene thema voor deze avond: 'give me hope for the kloof'. Om twee uur 's nachts gaan de meesten toch wel naar bed. Morgen zal blijken dat deze avond ons inclusief eten en wijn slechts 1400 drs gekost heeft.

Metsovo, mannetjes op het dorpsplein

Tsepelovon, 15 juli 1988

Na het ontbijt om negen uur wachten we ongeveer drie kwartier voor de deur van de herberg op de gids. Gepland voor deze ochtend is een wandelingetje naar 'de rivier'. Misschien bedoeld als eerste oefening voor de tocht door de Vikos-kloof? Omdat het lang duurt, gaat Fannie de herbergier, op pad om de gids uit zijn bed te halen. Velen van ons hebben voor dit tochtje, niet wetend wat ons te wachten staat, maar alvast de bergschoenen aangetrokken. Als de gids verschijnt wandelen we rustig het dorp uit. Via een goede weg, grind-achtig, gaat het langzaam naar beneden. Na eerst een pad van stenen en grind wordt het een bospad en soms modderig. Na ongeveer een half uur komen we onderaan in een dal met een bergriivertje. Erg mooi is de oude stenen hoge boogbrug die hier over het stroompje is gebouwd; 's winter staat deze rivier blijkbaar een stuk hoger. Na wat klimmen en klauteren over de grote stenen die in het water liggen, bereiken we na een kwartier een mooie plekje. Hier komen de rotswallen bij elkaar en vormen een nauwe kloof van enkele meters breed waar het riviervertje door stroomt. In zeer gebroken Engels maakt de gids ons duidelijk dat hier het eindpunt is en dat we hier een tijdje kunnen blijven. Sommigen, wie niet

eigenlijk, willen zwemmen in het riviervertje maar het water is ijsig koud. Warmer dan 10 graden zal het niet zijn. Diegene die moedig zijn zwemmen na een lange tijd wennen door de kloof. Volgens de gids heet deze kloof de 'Vikosje-kloof'. Maar zittend op de warme stenen en kijkend naar de anderen die ontberen in het koude water is ook heel aangenaam. Na een verblijf van ongeveer een uur maakt de gids aanstalten om verder te gaan. Wie mee wil kan weer mee terug. De helft van de groep kan geen genoeg krijgen van het koude water en blijft nog even. De rest wandelt terug. Een aantal mensen uit de groep vinden de terugtocht, met de klim naar boven bar moeilijk en moeten vaak rusten. Als we bijna boven zijn komen we Mike tegemoet. Hij is ook opgestaan, heeft zijn roes

uitgeslapen, en weet de weg zelf naar de rivier. Blijkbaar is hij bekend in deze buurt. Om ongeveer één uur zijn we weer terug in de herberg. Omdat hier nergens normaal geluncht kan worden, er zijn hier geen restaurantjes e.d., wordt door een aantal dames een openbare picknick georganiseerd op het dorpsplein onder de grote boom. Het is handig dat hier meer stromend water is dan in de herberg, dankzij het fonteintje op het dorpsplein. Goed voor de afwas, omspoelen, koffie, thee en soep. Alle beschikbare etenswaren worden door iedereen bij elkaar gelegd en alles wordt gedeeld. Iedereen van de groep die voorbij komt wordt uitgenodigd om aan te schuiven op het muurtje. Kortom, terwijl de rest van de dorpsbevolking siësta houdt, wordt het heel gezellig op het dorpspleintje. Als de meeste na het eten een tukje gaan doen of een boek gaan lezen, maak ik een wandeling door het dorpje.

Langzamerhand kom ik toch weer mensen uit de groep tegen en zak ik weer af naar een terrasje onder de bomen aan de

rand van het dorp. De rest van de groep die al de tijd bij de rivier gebleven was komt nu ook terug. Een aantal die eerst vastbesloten waren om de grote tocht door de Vikos-kloof te gaan lopen, zijn nu geheel van gedachten veranderd na de ervaringen van deze eenvoudige wandeling van vandaag. Deze mensen weten het nu zeker: ze lopen de grote tocht niet. Om de spanning wat op te voeren gaan er geruchten rond over enge beesten, schorpioenen en slangen die er in de kloof rond zouden kruipen. Zo speculerend nuttigen we de ene cola na de andere cola op dit terras. Omdat de voorraad van het cafeetje geheel op is, gaan we naar de volgende gelegenheid: een winkeltje met een klein terrasje voor de deur. Hier vergroten we de omzet in meloenen spectaculair en speculeren verder over morgen.

Langzaam gaan we naar de tijd van het avondeten toe. Het verzoek van Grietje om te helpen de in de bus nog aanwezige bagage anders te stouwen wordt door een paar enthousiastelingen als een welkome afwisseling gezien. Het avondeten verloopt vanavond rustiger. De pot schaft rundvlees met sperziebonen, linzensoep en uiteraard meloen. Er wordt in het algemeen slecht gegeten, velen eten hun bordje niet leeg. Is het niet lekker of is het de spanning voor morgen? Vandaag maar vroeg naar bed, want morgen om zes uur op!

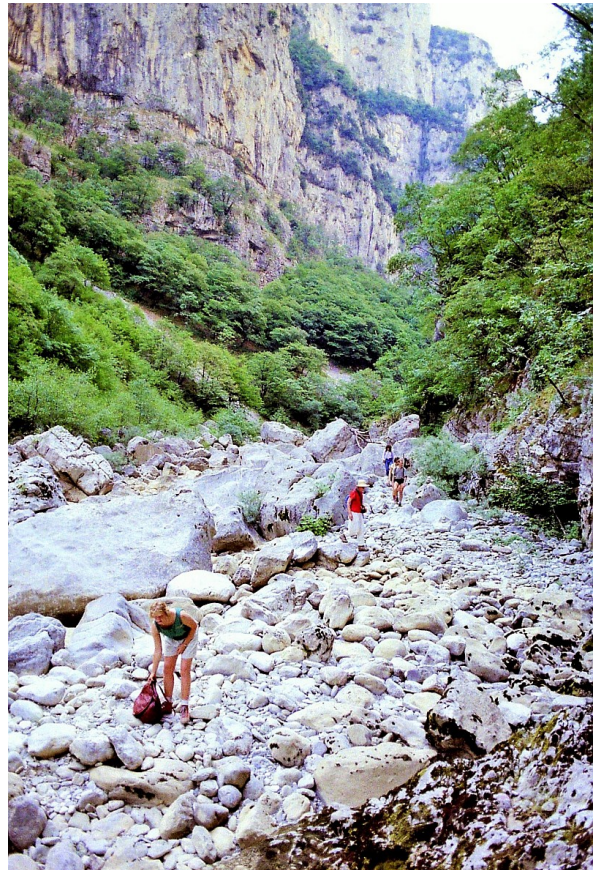

Tsepelovon - Aristi, 16 juli 1988

Vandaag is het de grote dag van de Vikos-kloof tocht. Om zes uur opstaan, bagage inpakken, rugzakje inpakken, ontbijten en warempel, de gids is vandaag op tijd. Volgens plan rijden we om 7.30 uur met z'n allen weg van de herberg.

Na een half uur rijden bereiken we het punt waar de lopers met de tocht gaan beginnen. De groep splitst zich nu: 17 mensen die het niet willen of durven en 15 dapperen die het gewoon doen, ze worden liefdevol uitgezwaaid. Na een zeer steile afdaling over een sterk begroeide helling komen we in het rivierdal. Ondertussen horen we de bus wegrijden en ter afscheid toeteren. Er is nu geen weg terug meer, we zullen nu naar Aristi moeten lopen. Volgens onze informatie gaat de tocht 7 uur duren. Het is precies 8 uur dat we vertrokken, dus we verwachten niet voor drie uur 's middags weer in de bewoonde wereld aan te komen.

Het eerste deel van de tocht lopen we door een droog gevallen rivierbodembodem. Het ligt vol met grote ronde stenen, variërend van 30cm tot 2 meter in doorsnede. Over deze stenen en rotsblokken gaat het eerste deel van de tocht. De gids zet er meteen een flink tempo in. Een tempo wat al balancerend en struikelend over rotsblokken moeilijk te volgen is. Vrij snel valt de groep in een heel lange sliert uit een. Ook met de aansporingen van Grietje, zij loopt pal achter de gids, gaan de achtersten niet veel sneller. Het is nu nog koel in de kloof, we lopen in de schaduw van de rotswanden. Maar de gids wil nu juist voortmaken om straks de zon voor te zijn. Doordat we steeds over grote stenen moeten klimmen en klauteren en het vaak moeilijk is om hierbij je evenwicht te bewaren, is het lastig om een hoog tempo te houden. Maar al doende leert men, met het evenwicht gaat het langzaam wat beter. Af en toe wordt er even gerust, de groep komt dan gelijk weer wat bij elkaar. Maar veel tijd krijgen we niet. In ieder geval te kort tijd om even een appeltje te eten. De klachten hierover worden door de gids genegeerd: 'hij wil de zon voor zijn'.

Na ongeveer een uur over de rivierbodembodem gelopen te hebben, gaat de route omhoog en klimmen we langs steile paadjes. We lopen nu over een richel van de kloofwand. Het loopt hier een stuk gemakkelijker. De enige obstakels zijn hier boomwortels en nog wat stenen. Het pad is afwisselend stijgend en dalend. Het pad ligt vol met veel los grind en als het pad soms steil naar beneden afdaalt, geeft dat soms wat glij- en schuifpartijen waarbij grote hoeveelheden grind het ravijn inrollen. Het valt af en toe ook hier niet mee om op een steil grindpad het evenwicht te bewaren. Het is nog steeds koel, want we lopen onder bomen en andere begroeiingen. Rechts van ons is een vrij steile helling naar beneden en daar zien we de droge rivierbedding. Omhoog kijkend zien we steile rotswanden die in een rijzende zon prachtig uitgelicht worden. Veel tijd voor om ons heen te kijken hebben we niet. De gids houdt er nog steeds een stevig tempo op na. Maar hij heeft deze omgeving dan waarschijnlijk ook veel vaker gezien. Om niet uit te glijden of te struikelen over boomstronken of stenen of gewoon in het ravijn te rollen moet je je goed op het pad

concentreren. We hebben het gevoel hierdoor toch veel van de omgeving te missen. Hoewel we maar met z'n 15 zijn, wordt de lengte van de groep steeds langer. We moeten af en toe wel rusten om ook de achterste weer bij te laten trekken.

Langzaam gaat het pad stijgen en de begroeiing wordt minder. We vangen wat zonnestralen en de temperatuur stijgt. In de verte zien we het pad langs de helling omhoog slingeren en we krijgen enig gevoel waar het eindpunt ligt. Als we toch in de volle zon terecht komen krijgen een aantal mensen het moeilijk en blijven steeds verder achter. Grietje wil een rustpauze houden om ook de achterste weer bij de groep te trekken. De gids wil hier niets van weten en loopt alleen door. We hebben het idee dat we zonder zijn hulp de kloof ook wel uitkomen. Ondertussen wachten we in de enigste schaduw die we kunnen vinden: met z'n allen onder een grote boom. Gezamenlijk delen wij het drinkwater. Het is nu echt warm aan het worden.

Na een kwartier zetten we ons weer in beweging. Resteert nog een klim naar boven, waarvan een groot stuk over een hele lange zig-zagende trap. Voor sommigen wordt het nu echt heel moeilijk en ze doen heel lang over dit hete stuk. Bovenaan de trap is het eindpunt: een echte verharde weg en een soort kapelletje met een fonteintje met stromend water. Als eerste bereik ik dit eindpunt en de wachtende gids begroet mij met een mager applausje. Het is hier goed rusten in de schaduw. Terwijl we hier op de rest van de groep wachten, horen we gids uit over hoe ver het nog lopen is naar Aristi. Volgens hem is dat nog ongeveer 3km lopen. Hij spreekt slecht Engels, maar langzaam aan begrijpen we dat er 100 meter verder een cafeetje moet zijn. Bovenaan de trap wordt met stenen en Sindbad stickers een pijl gemaakt richting café, voor de laatkomers.

In de simpele uitspanning doen we ons te goed aan vers water en vullen onze veldflessen voor de rest van de tocht naar Aristi. De gids gaat even bellen en groot is onze verrassing als we horen, via Grietje, dat hier echt het eindpunt is en dat we met een busje naar Aristi gebracht zullen worden. Als we dit uiteindelijk toch maar gaan geloven, vergroten we de omzet in ijs en dergelijke behoorlijk. Van de gids horen we dat de groep hem erg meegevallen is. We hebben de tocht in 5 uur en een kwartier gelopen, terwijl er 7 uur voor gepland stond. Waarom moesten we dan zo hard doorlopen?

Het busje komt en we worden in twee ploegen naar Aristi gebracht. De chauffeur van het busje (later zullen wij hem nog terugzien) zet ons af voor een café of buurtwinkel op het dorpsplein. Hier zit de rest van de groep, die dus niet gelopen heeft, ons op te wachten. Onder applaus stappen we uit het busje en worden als helden het terras binnengehaald. We kunnen hier voldoende frisdrank, ijs en dergelijke krijgen. Vol belangstelling worden we uitgehoord hoe de kloof was. De klooflopers zijn het er met z'n allen over eens dat het eigenlijk best mee viel. Onder het genot van vele verfrissingen worden de kloof-ervaringen uitgewisseld. Van de nietlopers horen we dat we op een schitterende plek kamperen aan een rivier. Tot onze vreugde zijn ze zo vriendelijk geweest om alle bagage voor ons uit te laden en alle tenten op te zetten.

Grietje en Mike ontdekken nu een fout in de organisatie, want hoe moet de gids nu weer terug naar Tsepelovon? Taxi's hebben ze hier niet! Dat probleem en andere zaken gaan ze in alle rust doorpraten in het enige restaurant van het dorp. Na een uur of wat zijn vooral de lopers het zat op het terras op het dorpsplein en willen naar de tenten om bijvoorbeeld andere schoenen aan te trekken. Als chauffeur Mike even onvindbaar is, ontstaat er wat gemor. We gaan dan maar vast lopen richting de 'camping'. Ondertussen komt de bus ons toch achterop en het laatste stukje naar de 'wilde camping' doen we met de bus, hoewel lopen geen bezwaar geweest was.

De plek waar we kamperen is geen echte camping, maar een stukje bos aan de brede stromende

rivier waar kamperen toegestaan is. Er zijn dus geen faciliteiten. Dat is geen bezwaar, de rivier is prima geschikt om in te badderen en om kleren te wassen. Maar het water van de snelstromende rivier is wel heel erg koud! Er is voldoende tijd en gelegenheid om uit te rusten, of om even wat voor je zelf te doen.

's Avonds maken we Mike wakker om ons met de bus naar Aristi te rijden. De enige plaats waar we kunnen eten is in het enige restaurant wat het dorpje heeft. Buiten hebben ze al de inmiddels bekende en beruchte lange tafel weer opgesteld. Of eigenlijk een stel kleine tafels tegen elkaar geschoven, zodat je meestal altijd met je knieën tegen de tafelpoten aanzit. We herkennen de chauffeur van het busje van vanmiddag, maar nu in de rol van ober in dit restaurantje. Dit keer gaat het bestellen onder leiding van Mike, met het vinger-opsteek-systeem. Behalve chaufferen blijkt Mike ook goed te kunnen helpen met de bediening. Gegeten wordt het standaard menu van salade, karbonades en patates. De avond verloopt verder als gebruikelijk en ik blijf worstelen met de krappe beenruimte aan deze lange tafel. Dat het hier krioelt van de katten en de katjes is ook al gewoon.

Met de bus gaan we weer terug naar de tenten en vallen in slaap bij het ruisen van de rivier. Van het eerder beraamde kampvuur komt niets meer. Afgesproken is dat we morgen pas om 9 uur gaan rijden, we kunnen dus royaal uitslapen.

Aristi, 17 juli 1988

Vandaag is iedereen al vrij vroeg wakker. Zo rond 7 uur zijn al een aantal mensen op pad om een rustige plek achter een boom of in het struikgewas te zoeken. Rond 8 uur is echt iedereen op en begint men rustig thee te zetten en iets van een ontbijt te maken. Om 8.20 uur worden de plannen omgegooid: we gaan om 8.30 uur rijden en gaan ontbijten in het eerste de beste volgende dorp. Gahaast moeten nog een aantal tenten worden afgebroken en sommige mensen moeten hun ontbijt voor de tent heel snel onderbreken en nog inpakken. En echt precies om 8.30 uur gaan we rijden, op weg naar het eerstvolgende dorp. Dat is dus weer Aristi. We gaan ontbijten bij het restaurantje (buiten op het terras). Het is vandaag zondag en dat betekent dat er binnen in het restaurantje een kerkdienstje gehouden wordt. We zitten aan tafeltjes van vier, vlak voor de ingang van de kerk en dus een beetje in de weg. Met een wierook lucht en kerkgezang smaakt het ontbijt toch heel bijzonder. Dit speciale ontbijt heeft een aparte sfeer, maar is toch heel gezellig. Het wordt dan ook al 11 uur voor we echt vertrekken richting Kastoria.

In het bergdorpje Pentalofos houden we een koffiepauze. Kastoria ligt aan een vrij groot meer. Het stadje zelf ligt op een soort schiereiland. Als we het stadje naderen hebben we een mooi uitzicht over het meer. Het is rond 4 uur als we op de 'camping' aankomen. De 'camping' is hier de tuin van een kerkje, het geheel is terrasvormig gebouwd en ligt aan het meer. De camping wordt beheerd door een priester (de Papá) van het kerkje. De priester geeft iedereen een handje en zoekt onze leidster. Tegenover Grietje verontschuldigt hij zich voor de smerige toiletten in het huisje. Hij had er nog geen tijd voor gehad, maar belooft echt morgenochtend te gaan poetsen. Verder mogen de dames niet in bikini over de

Grietje in een ernstig gesprek met de priester (Papá)

camping lopen, maar zwemmen was wel toegestaan in het meer (?). Als de tenten staan worden we met de bus naar het dorpje Kastoria zelf gebracht. Dit dorpje is volgens de gidsen beroemd om zijn kerken en kerkjes, wel 54 stuks. Op de boulevard stappen we uit en gaan met Grietje mee voor een speurtocht langs de kerkjes. Het wordt een afvalrace, want steeds meer mensen hebben na een aantal kerken, kerkjes en bouwvallen er genoeg van en zoeken een terras op. Met de bus gaan we na enkele uren weer het korte stukje terug naar de 'camping'.

Op 50 meter afstand van onze parochietuin met tenten ligt het restaurant met een groot terras aan het meer, hier gaan we 's avonds eten. Als we besteld hebben, wordt het steeds donkerder en kouder. Menigeen loopt even naar de tent om een trui te halen. Als het eten uiteindelijk komt is het bijna helemaal donker en gaat het hard waaien. Omdat ze de verlichting op het terras nog niet aangedaan hebben, zien we nauwelijks wat er op het bord ligt. Een zaklantaarn houden we boven tafel en dat helpt. De kwaliteit van het eten valt wat tegen en het is nog weinig ook.

Als we teruglopen naar de camping, zien we dat de Papá tersluiks 'wacht houdt' voor de tent van Beatrijs en Edit. De tent staat duidelijk open en de twee dames staan klaarblijkelijk op het punt om in de slaapzak te kruipen. Die nacht hebben we veel last van muggen en mieren.

Kastoria, 18 juli 1988

Het wordt vandaag een lange busreis en daarom vertrekken we om 08.30 uur. In Kastoria zijn er geen ontbijt mogelijkheden en daarom stoppen we met de bus in het tweede dorp wat we tegenkomen. Het cafeetje waar we aanleggen wordt beheerd door een vrouwtje alleen en ze heeft nog nauwelijks genoeg brood in huis. Een aantal mensen uit de groep gaan helpen in de keuken om een ontbijt klaar te maken. Het is reuze gezellig in de keuken en op het terras. Totaal kost dit ontbijt inclusief de koffie, mede door de zelfwerkzaamheid, slechts 200DPX.

De route gaat via Florina en Edessa naar Thessaloniki. De weg van Kastoria naar Florina is zeer slecht, een zandpad zelfs en de bus moet heel langzaam rijden. Dit stuk duurt heel lang. Pas na een paar uur rijden komen we aan in Florina. Hier in dit stadje doen we wat inkopen. De rest van de rit duurt ook lang en pas in de namiddag komen we aan in Thessaloniki. We stoppen hier één uur om de benen te strekken en even wat te drinken. Thessaloniki is een drukke stad met veel herrie en de terrassen hebben hoge prijzen, dus maar gauw weer weg.

Uiteindelijk komen we aan in Aspro Valta na een totale busrit van meer dan 7 uur. Het is een zeer grote camping, maar wel aan zee. We komen om ongeveer 18.30 uur aan. Meteen worden de tenten opgezet en om 19.00 uur al naar het strand. Het water is hier goed van temperatuur, dus warm. Om half negen verzamelen we ons weer en lopen de 1km naar Aspro Valta zelf. Het restaurant valt op door de snelle bediening (salade, lamb with baked pasta). Morgen gaat de reis zonder de bus verder, dus is het de laatste avond wat betreft het gezelschap van chauffeur Mike. Daarom is er in de loop van de dag een inzameling gehouden. Mike krijgt tijdens het eten zijn fooi overhandigd en Desiree en Edit zingen een lied voor Mike op de wijs van: 'mijn tante uit Amerika, ja die komt...'. Mike is geheel ontroerd en we sjokken naar de camping terug.

Kerkje in Kastoria

Aspro Valta, 19 juli 1988

's Morgens staat er niets op het programma, daarom haal ik het ontbijt in het restaurant tegenover de camping. Lekker rustig op het terras in de zon en het bekende witte stokbrood met jam en veel koffie. Daarna breng ik de tijd aan het strand door met niets doen en zwemmen in zee. We vertrekken om 15.00 uur voor een korte busreis naar de havenplaats Kavala. Hier nemen we afscheid van onze chauffeur Mike. Grietje moet haastig door het haventje hollen om op tijd aan tickets voor de boot naar Limnos te komen. Maar ze krijgt de kaartjes toch nog te pakken bij één van de loketjes aan de havenpier. De boot hoort om 17.30 uur te vertrekken. Om onverklaarbare reden vertrekken we echter pas om 18.45 uur. Aan boord, op het bovenste dek wordt het heel gezellig. Aan boord kunnen we ook nog eten, zoals salade met spaghetti. Grietje had nog een fles ouzo, die ze van het restaurant in Kalambaka gekregen had. Met z'n allen maken we die fles leeg.

Opeens maakt de boot een scherpe bocht en midden op zee wordt er gestopt. Dat is heel ongebruikelijk voor een veerboot naar de eilanden. Vreemd! Er breekt een lichte vorm van paniek uit onder de passagiers. Of is het gewoon opwinding? Het blijkt dat er gestopt is om een drijvende waterfiets zonder mensen op te pikken. Ieder denkt daar het zijne van. Na een vertraging van een half uur varen we weer verder. Om ongeveer middernacht komen we aan bij het eilandje Limnos en varen de haven van het plaatsje Mirina binnen. Op de kade staat een bus van reisbureau 'Petridi' nog steeds op ons te wachten. We worden naar het Castro Beach Hotel in Mirina gebracht. Een zeer luxe hotel, lijkt heel prettig na bijna twee weken op twijfelachtige campings. Er is die eerste nacht nog geen plaats voor iedereen in dit hotel. Daarom moeten vier heren deze eerste nacht naar een ander hotel, waar ze nog één kamer hebben kunnen vrijmaken. Met een jeepje word ik en drie anderen naar een ander hotel in het stadje gebracht.

Limnos, 20 juli 1988

"...Hoewel Limnos niet overspoeld wordt door een massale stroom toeristen, is het een eiland met een mooie natuur en veel archeologische en folkloristische hoogtepunten. De hoofdstad Mirina was al in de oudheid bekend. Een Venetiaans kasteel torent boven het stadje uit. De kathedraal is zeker een bezoek waard, evenals het archeologisch museum.

Tussen de glooiende heuvels van Limnos liggen verschillende aantrekkelijke dorpjes. Vaak kunt u er heerlijke visgerechten eten en de plaatselijke wijn is erg goed. Aan de kust zijn er aantrekkelijke beaches..."

's Morgens na het opstaan loop ik terug naar het Castro Beach Hotel. Met mijn zware koffer sjouw ik door de drukke winkelstraatjes. Ik had ook kunnen wachten op het jeepje dat ons zou komen halen. Maar ik ben te ongeduldig en ik verlang naar het ontbijt in de luxe ontbijtzaal van het Castro Beach Hotel.

Om tien uur geeft Grietje een lezing over de toeristische mogelijkheden in Limnos. Daarna verken ik te voet het dorpje en de haven. Voor de lunch kies ik een terras aan de haven met uitzicht op zee en de dobberende vissersbootjes in het haventje. Ook hier weer de onvermijdelijke spaghetti en salade voor het luttele bedrag van 600 DPX. Het dorpje is gebouwd aan de voet van een bergje. Op dit heuveltje bevindt zich de ruïne van een oud kasteel, de 'Castro'. Vanmiddag alle gelegenheid om de berg te beklimmen en de ruïnes te bekijken. Van hier uit heb ik een perfect overzicht over het dorpje, de zee en de wijde omtrek. Ik struin door de gedeeltelijk met onkruid overwoekerde restanten van wat eens een magnifiek kasteel geweest moest zijn. Duidelijk gebouwd op een strategische plaats ter verdediging van het stadje tegen aanvallen vanuit zee. Op de terugweg afdalend langs de trappen van de berghelling kom ik nog wat andere mensen uit de groep tegen die nu pas naar boven gaan. Voor de afwisseling maar weer een andere terras opgezocht en daar neergestreken.

Aan het eind van de middag ga ik nog even naar het strand om te zwemmen en om aan de vakantie huidskleur te werken. 's Avonds om half negen verzamelen we ons weer voor het avondeten. We eten dit keer bij een restaurant met een groot terras in het dorpje. Uit de menukaart kies ik: een tomaten-komkommersalade en gebakken aubergine (bitteki). De avond maken we af op de diverse terrassen op weg naar het hotel.

Limnos, 21 juli 1988

Na het ontbijt in de eetzaal van het hotel, vertrekken we om negen uur voor een excursie over het eiland met de bus van Petridi. We bezoeken diverse kleine dorpjes met steeds een korte foto-stop. Een opgravingsveld wat vermeld wordt als een zeer bijzondere toeristische attractie is niet meer dan een hoop stenen. Dat valt dus zwaar tegen. De lunch gebruiken we onderweg in een restaurant op het strand. Dit keer kies ik een gerecht met iets van spinazie, gevulde tomaten en een flesje sodawater (kost 380 DPX). We besteden nog een half uur op dit strand en gaan met de bus terug naar het hotel. Al met al een matige excursie. Dan gaan we nog maar een paar uur op het 'eigen' strand bij het hotel liggen.

Om negen uur 's avonds bezoeken we met de hele groep een Bazouka tent in het plaatsje Mitilini voor een authentieke Griekse avond. Ze spelen hier erg harde muziek met duidelijk veel Russische invloeden. Vooral door Jacqueliën en Marian wordt er uitbundig gedanst op het podium in het midden van het openlucht restaurant. Die mensen die zich op de dansvloer hebben uitgeleefd vonden het een leuke avond. De rest vond er niet zoveel aan. Het eten was gewoontjes en er werd niet eens met borden gegoooid. Op de terugweg uit Mitilini naar Mirina slaapt bijna de helft van de buspassagiers.

Limnos, 23 juli 1988

Vandaag niet veel gedaan, wat rondgelopen en op terrassen gezeten. Om 14.45 uur vertrekken we met de bus van het hotel richting de haven, want om 15.30 uur vertrekt de boot. Maar als we in de haven komen blijkt dat de boot ergens tussen 18.00 en 19.00 uur zal vertrekken. De wachttijd brengen we door op het terras tegenover de havenpier. De bagage stallen we uit tussen de tafeltjes en de stoeltjes, tot ergernis van de ober en de andere terrasbezoekers. Ondanks het lange wachten zakt het moreel niet in, integendeel zelfs. Maar gaat er een golf van opluchting over het terras als om 18.15 uur de boot er aankomt. In de baai zien we boot om de hoek van een berg aankomen. Het inschepen gaat met veel chaos en gedrang. Drukdoenerige Griekse havenmeesters proberen de ladende en lossende vrachtwagens in goede banen te leiden met een irritant fluitje. De vele koffers sjouwen we met gekreun helemaal naar het bovendek. Uiteindelijk vertrekken we pas rond 19 uur. De hele zeereis van 6 uur lang brengen we door op het bovendek. De ondergaande zon biedt op zee een schitterend schouwspel met warme kleuren.

Om één uur 's nachts komen we aan op het eiland Lesbos in de haven van Mitilini, dus zo'n drie uur later dan verwacht. Op dit late uur gaat alles hier efficiënt. De touringcar bus staat nog steeds op ons te wachten en er is een aparte vrachtwagen voor de bagage. Dus we kunnen heel snel vertrekken voor de anderhalf uur durende rit naar het dorpje Petra. Om ongeveer drie uur 's nachts komen we aan op het dorpsplein in Petra. Enkele dorpsbewoners zijn nog steeds wakker en wachten ons op. We worden ontvangen op het terras bij het hoofdkwartier van de plaatselijke 'boerenbond voor huisvrouwen'. Grietje verdeelt ons in groepjes van twee tot vier personen. Iedere groepje wordt ondergebracht bij een particulier pension. De gastvrouwen van de pensions worden wakker gebeld. Met de vrachtwagen wordt de groepjes achtereenvolgens naar steeds een ander pensionadres gebracht. Ik beland in een groep van vier en kom terecht in een leuk huis dat vlak aan het strand staat. In dat huis hebben we twee 2-persoonskamers. In de andere twee kamers van het pension zitten Duitsers. Tenslotte kunnen we om half vier naar bed.

Lesbos, Petra, 24 juli 1988

"...Op Lesbos, qua grootte het derde eiland van Griekenland, wordt u ondergebracht in het dorp Petra in de huizen van het Womens's Agricultural Tourist Cooperative. Wanneer u wilt kunt u deelnemen aan het dagelijkse leven van de families waar u bent ondergebracht en zo de bevolking en haar gebruiken leren kennen. Petra is een prachtig dorp met een mooi strand. Het eiland Lesbos biedt niet alleen een rijke natuur, maar ook zeer veel overblijfselen uit de geschiedenis. Wanneer u de haven van de hoofdstad Mytiline binnenvaart, valt uw oog allereerst op een imposant kasteel op de top van een heuvel. Het museum bezit verschillende belangrijke vondsten uit de klassieke oudheid...."

We verzamelen om tien uur op het dorpsplein van Petra en kiezen het terras van het 'vrouwen boerenbond café'. Als iedereen er is, vertelt Grietje wat er hier op dit eiland te doen is. Ze heeft haar informatie gehaald bij de plaatselijke VVV, daar blijkt een Nederlands meisje te werken. Met de andere bewoners uit mijn pension maak ik een wandeling door het dorpje en verblijf een uurtje op het strand. Nu bij daglicht blijkt ons pension heel leuk aan het strand te liggen. Zo vanuit de deur loop je zo de zee in. Dit is tevens een rustige stukje strand, want we bevinden ons aan de rand van het dorp. In de loop van de middag eten we wat in een klein restaurantje vlak tegenover het pension. Omdat we verder vandaag niets te doen hebben en er ook niets gepland is, maken we er een rustige dag van. In de middag slaap ik wat bij op het strand, wel nodig na die korte nacht. Ik blijf hier tot aan etenstijd.

Dorpsplein van Petra

Met een klein deel van de groep eet ik die avond in restaurant aan de boulevard. Het restaurant is wel buiten, maar het is bijna geheel overdekt door een bladerdak en helaas verlicht met ongezellige TL-buizen. Na de maaltijd wandelen we naar de discotheek 'Avlaki', ongeveer 1km buiten het dorp. De discotheek is in de open lucht en is afgerasterd met rieten matten. De dansvloer is in een soort 'muziektent' en de discjockey zit in een klein gebouwtje met open ramen. Een slechte discjockey ook nog trouwens. Rondom zitjes met bedienende obers. Om twee uur 's nachts wordt er een half uurtje Griekse muziek gedraaid. Voor de groep de gelegenheid om onze kennis van de Griekse danskunst aan de plaatselijke bevolking te tonen. Om half drie 's nachts wandelen we voldaan naar het pension terug.

Lesbos, Petra, 25 juli 1988

Voor vandaag heeft Grietje een aantal auto's en brommers gehuurd. We hebben afgesproken op het dorpsplein om negen uur 's morgens. Het blijkt dat het verhuurbedrijf in Petra te weinig auto's en brommers heeft, ze moeten uit Molivos komen. Om half twaalf zijn er twee Subaru's en één SJ410 Suzuki Jeep beschikbaar. Eerst moesten Jacqueline, Grietje en Theo die ophalen uit Molivos. Ik kies voor de Jeep met Beatrijs en Edit achterin en Theo aan het stuur. We ontdekken dat Theo toch erg weinig rij-ervaring heeft of sinds heel kort zijn rijbewijs. Het wordt een angstige en voorzichtige start met chauffeur Theo. We denken aan de slingerende bergwegen die we vandaag zullen moeten nemen. Onderweg geven we aanwijzingen: remmen!, langzamer!, schakelen!, toet, toet! Later op de dag gaat het wat beter en krijgen we iets meer vertrouwen in de chauffeurskunsten van Theo.

We gaan richting Sigri, met als reisdoel de 'Petrified Woods', of te wel de 'versteende wouden'. De eerste stop maken we bij één van de vele kloosters op dit eiland: Moni Limona. Na het bezoek aan het klooster maken we onderweg een stop bij een benzinepomp en drinken zelf ook wat.

Als we in Sigri aan de uiterste west-kust van het eiland aankomen is het al diep in de middag. Bij een visrestaurant in dit kleine havenplaatsje gebruiken we de lunch. De versteende wouden zouden zich bevinden op één van de kleinere eilandjes vlak tegenover het plaatsje Sigri en Grietje heeft voor de overtocht een vissersbootje gecharterd. Voor 250 DRM per persoon is de schipper bereid ons over te varen.

Na aankomst op het kleine eilandje gaan we op zoek naar de versteende bossen. Als we het halve eiland overgelopen zijn en wat vage markeringen van het pad gevolgd hebben, komen we aan op ons einddoel. In een baai vinden we enkele stukjes versteende boomstronk. Dat valt iedereen zwaar tegen! Na een wandeling van een uur keren we om half vijf weer terug in de haven van Sigri met het bootje.

We rijden met de auto's verder richting Erressos, hier zouden nog meer Petrified Woods te vinden moeten zijn. Inderdaad vinden we bij een zijweg een richtingsbordje. Na een half uur rijden over een slechte weg, vinden we na wat gezoek weer wat boomstronken. Dat valt dus weer tegen!

Via een stop bij een terrasje in Erressos rijden we terug naar Petra. We leveren de auto's weer in bij de verhuurder en ieder betaalt zijn deel in de kosten. Het Suzuki Jeepje kostte 11320 DRM dus 2830 DRM per persoon.

Als we in ons pension, vlakbij het strand aankomen blijkt dat er vanmiddag even geen leidingwater is. Achterin de Jeep ben ik heel erg vies en stoffig geworden, tegen zwart aan. Bij gebrek aan douche-water dan maar een bad in zee. Het zwart spoelt er wel vanaf, maar je voelt je de rest van de avond wel zout en plakkerig. Die avond eten we in Petra op het terras aan het dorpsplein.

Lesbos, Petra, dinsdag 26 juli 1988

Deze dag beginnen we met uitslapen. Omdat we vandaag weer vertrekken van dit eiland zal de bagage vanaf half twaalf opgehaald worden. Tot die tijd kunnen we rustig ontbijten, inpakken en afwachten. Tegen twaalf uur lopen we vanaf het pension naar het dorpsplein. Uiteindelijk vertrekken we pas om half twee met de bus. Tot het zover is, loopt Grietje zich druk te maken en van alles te regelen. Om drie uur komen we aan in Mytilini. Gelukkig staat de bagage klaar in het haven café. De boot vertrekt pas om 16.10 uur, dus we hebben alle tijd om rustig aan boord te gaan. De boot is niet druk, het is fraai weer en we verblijven de hele reis op het bovenste dek.

Na twee uur varen komen we om acht uur aan in de haven van Chios. Ook nu kunnen we zonder gedrang rustig van boord. Op de kade staat een gewone bus, dus geen touringcar, klaar en op ons te wachten. De bagage wordt op het dak geladen, het past er allemaal maar net op. Na een tocht van anderhalf uur komen we omstreeks tien uur 's avonds aan in het plaatsje Pirgí. Op het dorpsplein staat een ontvangstcomité ons op te wachten. We logeren hier bij verschillende particulieren thuis in diverse kamers, verdeeld over het dorpje. Ook dit is een initiatief van de plaatselijke vrouwen boerenbond. We verdelen ons in groepjes over de 2 - 4 kamer pensions in het dorpje. Met Betie, Martus en Theo kom ik in een huis met twee kamers. Het ziet er leuk uit, de kamers lijken wel grotjes, maar hebben geen ramen. Tussen de beide kamers ligt een klein overdekt (dakje) overloopje over het straatje heen. De hospita, een oude dame, spreekt alleen Grieks. Met handen en voeten maakt zij ons duidelijk dat we het beste naar het dorpsplein, de Platinea, kunnen gaan.

We ontdekken vanzelf het heel gezellige vierkante pleintje midden in het dorpje. Het pleintje is leuk verlicht en heel knus met terrassen en restaurantjes. Hier vindt het gewone Griekse leven plaats. Ook de anderen uit de groep hebben inmiddels dit dorpscentrum ontdekt en we eten die avond op een balkon aan het pleintje. Het heet hier de 'Snack Bar'. Na het eten van voldoende Souvlaki's dalen we af naar één van de terrassen beneden en komen uit bij het hoekje met de rood/groene stoeltjes. Dit café met terras wordt beheerd door een bejaard echtpaar. De komende dagen leggen we goede en leuke contacten met deze mensen. Het is hier ook heel goedkoop, zowat alles, dus koffie, cola, metaxa en ouzo kost hier 40 DRM.

Pirgi/Chios, woensdag 27 juli 1988

"... Op Chios logeert u in het middeleeuwse dorp Pyrgi. Ook hier kunt u deelnemen aan het dagelijkse leven van de families van het Womens's Agricultural Tourist Cooperative. De huizen in Pyrgi zijn op een bijzondere manier beschilderd en de kerk van Agion Apostolon is een architectonisch hoogtepunt met prachtige muurschilderingen. Er zijn verschillende goede beaches op Chios. Tussen de verschillende dorpen rijden busdiensten. Ter plaatse kunt u zich informeren over de bustijden en de mogelijkheden om zelf een vervoermiddel te huren...."

In de ochtenduren lopen we door het schilderachtige dorpje en kijken de ogen uit in de nauwe pittoreske straatjes. Om elf uur verzamelt de groep zich op het dorpsplein, want dan zal Grietje een verhaal houden over wat er hier zoals op het eiland te doen is. Om twaalf uur vertrekken we voor een voettocht naar het strand van Embrossio. Op de wandeling het dorp uit, gaan we langs de andere pensions en pikken zo nog wat mensen op. Het is ongeveer 5 kwartier lopen. De weg voert door een gebied waar zeer recent nog fikse bosbranden geweest zijn. De toch al zo weinige begroeiing ziet er dor en zwart-geblakerd uit. Het strand bestaat grotendeels uit kiezelstenen en we verblijven hier zo'n twee en een half uur aan zee.

Voor we op de terugweg gaan, eten we eerst nog wat in het kleine dorpje dat vlakbij de zee aan het eind van de kustweg ligt. Tijdens de voettocht terug worden we regelmatig ingehaald door de bussen en taxi's waarmee de weinige andere toeristen zich vanaf het strand weer huiswaarts begeven.

Bij aankomst in Pirgi zakken we weer uit op een terras. 's Avonds eten we bij het enige restaurant van Pirgi, men heeft slechts twee tafels buiten. De eigenaar zet ze achter elkaar en sleept voldoende stoelen bij zodat het toch nog wat lijkt. Het wordt een gezellig etentje op het met sfeerverlichting opgeluisterde dorpsplein, ten midden van de lokale bevolking. Na afloop van het eten, zo rond tien uur, gaan we met taxi's naar een dorpsfeest in het naburige Olimpi. Het is een typisch Grieks feest op een ruime besloten

patio, waar wij als toeristen ook zeer welkom zijn. De meesten van onze groep vinden er niets aan en even na middernacht loop ik samen met Irma en Annemarie weer terug naar Pirgi. Een avondwandeling van anderhalf uur over een voor de rest stil eiland. Dus gelegenheid voor een goed gesprek als we zo over de licht glooiende wegen voortstappen.

Pirgi/Chios, donderdag 28 juli 1988

Vandaag ontbijten we omstreeks negen uur in de gezellige knusse keuken van onze hospita, het oude Griekse dametje. Daarna loop ik nogmaals door het dorp, bekijk het dorpsleven en de exotische muurschilderingen en geniet verder van de rust. Met de rest van de groep hebben we afgesproken dat we ons om elf uur zullen verzamelen op het dorpsplein van Pirgi.

Met een klein aantal mensen uit de groep besluiten we om naar het strand in Fana Kato Fana te lopen. Naar schatting zal de voettocht zo'n anderhalf uur gaan duren. De route voert over brede zandpaden en biedt onderweg een mooi uitzicht over het eiland. Het strand is niet zo groot, maar wel erg rustig. Alle gelegenheid voor een goed gesprek met Esther, zij is in opleiding voor F16 straaljager piloot bij de luchtmacht.

Om half vijf vertrekken we weer van het strand voor de voettocht terug, ook anderhalf uur. Onderweg gaat Esther steeds moeilijker lopen, ze blijkt ondertussen vier blaren te hebben opgelopen. Bij aankomst in Pirgi zakken we meteen onderuit op het dichtstbijzijnde terras.

Pirgi/Chios, vrijdag 29 juli 1988

Vandaag moeten we vertrekken van Chios en pakken daarom 's morgens de bagage alvast een beetje in. Na het ontbijt kuieren we voor de laatste maal door het dorpje Pirgi. Tot de vertrektijd daar is, brengen we de tijd door op het terras bij het bejaarde echtpaar en drinken veel koffie. We besluiten vandaag toch nog maar even naar het strand te gaan, meer is er tenslotte niet te doen. We kiezen voor het strand van Komi. Dit is, in tegenstelling tot alle vorige, een groot zandstrand. Door de stevige wind zijn er flinke zandstormen. We houden het er enkele uren uit en nemen vandaag maar eens de bus naar het dorp terug. Om 17.45 uur verzamelen we ons met de bagage op het dorpsplein. Grietje heeft een grote bus van het plaatselijke openbaar vervoer gecharterd die ons naar de haven zal brengen. Het is bijna ontroerend als een groot deel van de Griekse dorpsbewoners ons komt uitzwaaien.

In de haven van Chios schepen we ons in voor de boot die ons naar Pireus zal brengen, dus bijna weer bij het beginpunt van de reis. We hadden gerekend op slaaphutten, maar door een fout bij Sindbad is er niets gereserveerd. Noodgedwongen zullen we de nacht op het buitendeck van het schip moeten doorbrengen. Net zoals de vele andere rugzaktoeristen. Dus we zijn niet de enigen die de slaapzak op het dek uitrollen. Om half negen vertrekt de boot over een kalme zee naar Pireus.

Pireus, zaterdag 30 juli 1988

Om half zeven worden we gewekt door de scheepstoeter en de omroepinstallatie. We zijn er bijna en pakken gehaast de slaapzak in. Nog slaperig gaan we van boord en in de haven vallen we neer op het dichtst bij zijnde terras. Het is hier druk met toeristen en we moeten lang wachten op de bestelde koffie en het ontbijt. We moeten hier wachten op de bus die ons naar Athene zal brengen. Die bestelde bus komt maar niet en we gebruiken de wachttijd om onze dagboeken bij te werken en met z'n allen nog even op de gehele reis terug te blikken. Om negen uur verschijnt dan toch onze bus. Door een misverstand had die bus al vanaf zes uur staan wachten bij de verkeerde steiger, zo bleek later.

Uiteindelijk arriveren we dan toch om half tien bij ons hotel 'Iniohos' in het centrum van Athene. Het is een groot hotel met acht etages midden in het levendige hart van Athene. Na een uurtje om de kamer te betrekken en om op te frissen gaat ieder zijns weegs in Athene. Zelf bezoek ik achtereenvolgens:

- De Acropolis, een attractie die je gezien moet hebben, maar dat vinden ook heel veel andere toeristen.
- Het Olympisch Stadion, gebouwd in 1896 t.b.v. de eerste moderne Olympische spelen. Het is geheel van wit marmer gemaakt en mooi om te zien.
- McDonalds, voor een snelle lunch
- Hill of the Pnyx, een tuin bij het stadion
- Parlementsgebouwen, met de aflossing van de wacht.

Terug in het hotel maken we afspraken voor een gezamenlijke laatste maaltijd. We spreken af om acht uur 's avonds te vertrekken. Tijdens dit afscheidsdiner krijgt Grietje als afscheidscadeau een tas. Het restaurant wat we uitgezocht hebben ligt zeer idyllisch op een platdak en is overdekt met druivenstruiken. Er is levende muziek: drie muzikanten, een zanger en twee dansers.

Athene - de Acropolis

Athene - Panathinaikos stadion

Athene, zondag 31 juli 1988

Deze laatste dag beginnen we met een redelijk laat ontbijt in de eetzaal van het hotel. Voor ons doen laat, want het is al kwart voor tien. Na het inpakken van de bagage is er nog ruim voldoende tijd om Athene verder te bekijken. De rest van de dag breng ik door met een bezoek aan de beroemde 'Flea Market' en met het uitzitten van de tijd op terrassen. Om half vijf is iedereen weer terug bij het hotel om alleen nog maar de bagage in de bus te zetten en in te stappen. De bus zal ons naar de luchthaven van Athene brengen. Het vliegtuig vertrekt met een uur vertraging, zodat we uiteindelijk om 20.25 uur de lucht ingaan.

Na precies 3 uur en 16 minuten vliegen komen we aan op Schiphol waar het 17°C is.

Naschrift:

Dit verhaal is een van de eerste reisverhalen die ik geschreven heb. Deze reis naar Griekenland is zo goed bevallen, dat ik er nog wekenlang 'in de wolken' van was. Het was voor mij de eerste kennismaking met Griekenland en ik was onder de indruk van het relaxte leven en het prettige klimaat. Hoogtepunten waren voor mij de tocht door de Vikos kloof, maar meer nog het verblijf bij de gastgezinnen op de eilanden. Vooral de ontvangst op Chios was hartverwarmend door de gastvrijheid van het hele dorp. Dat is het voordeel van een eiland dat nog nauwelijks door toeristen bezocht werd. Inderdaad werd, want jaren later ben ik er nog eens terug geweest naar het dorpje Pirgi. Ik hoopte het huis waar ik toen gelogeed heb terug te vinden. Helaas lukte dat niet. Het viel me op dat het jaren later veel meer toeristisch was geworden met dagtoeristen. Gelukkig was er nog geen hotel te vinden.

Voor reisbegeleidster Grietje was deze reis ook een bijzondere ervaring, begreep ik. Deze reis met deze vertrekdatum in juli 1988 was de allereerste keer dat reisorganisator Sindbad deze reis maakte. Onze reis met de grote groep was een prototype. Ik denk dat Grietje dat ook wel spannend vond. Op de eilanden werd de groep gesplitst in kleinere groepen en bij vele gastgezinnen in het hele dorp ondergebracht. Grietje vertelde een keer, ik meen dat het op Lesbos was, dat ze er over gedroomd had. Ze moest in haar droom de hele groep op een vroege morgen compleet hebben en daarom moest ze iedereen heel snel zien te bereiken. Mobiele telefoons waren er nog niet in die tijd. Communicatie binnen de groep ging van mond op mond, of gewoon naar de huizen toelopen. In haar droom was Grietje haar schoenen kwijt. Hoe moest ze nu al die huizen door het dorp aflopen om iedereen te laten verzamelen op het dorpsplein? Het was maar een droom. Maar toch werkte het wel zo, op het dorpsplein kwamen we 's morgens en 's avonds samen voor informatie uitwisseling. Soms afgesproken, maar vaak ook spontaan.

Dit verhaal werd pas na thuiskomst met de hand geschreven in een schrift en waarschijnlijk grotendeels op basis van mijn geheugen. In oktober van 1999 heb ik verhaal overgetypt op een computer. In 2018 heb ik het getypte verhaal dat op een floppydisk stond, overgezet naar een modernere tekstverwerker. Aan de oorspronkelijke tekst uit 1988 heb ik niets veranderd. De foto's komen uit het fotoalbum uit 1988 en zijn ingescand in 2018. Tekst en foto's zijn samengebracht in dit document in september 2018. Dus ruim 30 jaar na de reis, een mooi moment voor een herinnering.